

VANTAAN OPETTAJA

1.12.2014

8/2014

Pääkirjoitus

Varapuheenjohtajan puheenvuoro

”Joulu jo ovella kolkuttaa...” Syyslukukauden viimeiset viikot ovat meneillään ja ansaittu joululoma hämmöttää jo näköpiirissä. Monenlaista on syksyn mittaan tapahtunut ja paljon mielenkiintoista on varmasti vielä tulevana kevätlukukautena edessä.

Perusopetuksen OPS-työ on edennyt kouluissa vilkkaasti ja ainakin omat kokemukseni ovat olleet positiivisia ja innostavia. Toivottavasti muutkin ovat kokeneet löytäneensä tulevan OPS:n hengen mukaisen tavan työstää sitä eli paljon hedelmällistä keskustelua ja kohtuudella kirjallista tuotosta.

Toinen iso asia Vantaan koulumaailmassa on tänä syksynä ollut tablet-tietokoneet. Nyt on kouluille lähetyksiä saapunut ja käyttöönoton tuoma työn määrä alkaa hiljalleen konkretisoitua. Olettehan pikaisesti yhteydessä myös ammattiyhdistyksen suuntaan, jos tämä työ alkaa kuormittaa liikaa.

Marraskuun puolivälissä osallistuin pääluottamusmies Sami Markkasen kanssa Vaasassa pidettyyn Suurten kaupunkien opetus/sivistystoimien tapaamiseen. Siellä mielenkiintoisinta kuultavaa oli OAJ:n puheenjohtaja Olli Luukkaisen ja KT:n neuvottelupäällikkö Hannu Freundin puheenvuorot. Saimme vahvasti sellaisen vaikutelman, että mahdollisuudet hyvälle yhteistyölle ovat olemassa. Toki tämän hetkinen taloustilanne tuo omat haasteensa tuleviin neuvotteluihin. Jäämme mielenkiinnolla odottamaan tulevaa.

Tammikuussa alkaa taas uusi toimintakausi, jolloin pääsen jatkamaan ammattiyhdistystyötäni syyskokouksen päätöksen mukaisesti VOAY:n puheenjohtajana. Kiitokset saamastani luottamuksesta! Tervetuloa mukaan myös uudet hallituksen jäsenet ja varajäsenet! Yhteyistyökumppanit vaihtuvat jonkin verran myös lähiympäristössä. HOAY:n ja OAJ Pääkaupunkiseudun puheenjohtaja Laura Nurminen siirtyy tammikuussa OAJ:n palvelukseen, joten hänen hoitamiin tehtäviin on valittu uudet henkilöt. Kiitokset Lauralle yhteistyöstä ja onnea uuteen tehtävään! Onnea uusille puheenjohtajille eli HOAY:ssä Timo Saavalaiselle ja

Alueyhdistyksessä Hanna Iso-Kuortille! Hyvän yhteistyön polulla jatkamme tästä eteenpäinkin.

Mukavaa joulun odotusta toivotellen,
Annika

Päuluottamusmiehen palsta

OAJ:n tiedote 19.11.2014 kannattaa lukea tarkasti, jos ei vielä silmiin ole sattunut. Toki tuo on ollut Opettaja-lehdessäkin mutta kaiken varalta muistutetaan: ”Opetusalan Ammattijärjestö OAJ uskoo kaupallisten koulutuspalvelujen työntyvän yhä enemmän julkisen koulutuksen rinnalle.” Ja taas se, joka luulee, ettei asia minua koske, on joko väärässä tai ainakin perin varomaton. Vantaan aikuisopisto on hoitanut maahanmuuttaja-aikuisten kotouttamiskielikoulutusta ansiokkaasti yhdeksänkymmentäluvulta saakka. Silti työvoima- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta koulutuksen kilpailuttanut ELY-keskus on päätenyt valitsemaan yksityisen toimijan. Asian suhteen ei ole heitetty kirvestä kaivoon ja tässä Vantaan kaupunki ja työntekijät ovat samalla puolella. Vaikeassa tilanteessa laadukkaaseen tulokseen työssängä päässeet aikuisopiston opettajat ja koko oppilaitos ansaitsevat kaiken tukemme. Jälleen joku epäilee, ettei OAJ ole toiminut. Suurimpien kaupunkien tapaamisen yhteydessä minä ja VOAY:n puheenjohtaja Annika Arstila-Aaltonen pääsimme kertomaan OAJ:n puheenjohtaja Olli Luukkaiselle asiasta ja saimme ohjeistusta toiminnan suhteen. Niin on myös toimittu. Ja jotta ei jäisi epäselväksi tälläkään kertaa, todetakaan vastaavanlaisten tulosten riivaavan myös muita pääkaupunkiseudun kaupunkeja. Tämäkin yhteistyön piirissä.

Perin hämmentyneenä olen vastaanottanut muutamia yhteydenottoja osastolta ”OAJ ei tee mitään” koskien rekrytointi-ohjennystä pääkaupunkiseudun tasolla. Tätä edellisen Vantaan Opettajan lukemista suosittelen näille henkilöille. Pehmein hanskoin uusien opettajien kurittamista ei käsitellä myöskään OAJ:n uusimmassa jäsentiedotteessa. Niitäkin voi OAJ:n sivuilta käydä vilkaisemassa.

Tiivistyvä yhteistyön tarve yli yhdistysrajojen on Vantaallakin tulevaisuutta, jos haluamme edunvalvonnan ja luottamusmiestoiminnan olevan muutakin kuin hajanaisia tyytymättömyyden ilmauksia. Mutta tämä nyt ei ollut kenellekään uutta. Onnitteluni vielä Helsingin opettajien ammattiyhdistyksen uudelle puheenjohtajalle Timo Saavalaiselle ja OAJ Pääkaupunkiseudun alueyhdistyksen uudelle puheenjohtajalle Hanna Iso-Kuortille. Lisäksi kohdistan kiitokseni Hel-

singin opettajien ammattiyhdistyksen väistyvälle puheenjohtajalle Laura Nurmiselle. Jatkamme toimintaa.

Hyvää alkanutta joulunalusaikaa kaikille jäsenille!

Sami Markkanen

Pääluottamusmies JUKO/OAJ

050 3145131 sami.markkanen@vantaa.fi

Luottamusmieskuulumisia

Edunvalvontaa työuran alussa

Opettaja soitti työterveysasemalle ja pyysi päästä työterveyslääkärin vastaanotolle. Aika sovittiin ja saavuttuaan perille hänelle ilmoitettiin, että pääsette lääkäriin mutta joudutte itse maksamaan. Olette olleet liian vähän aikaa kaupungin palveluksessa. Kannattaa informoida nuoria opettajia, että työterveydenhuollon sairaanhoitopalvelut eivät ole voimassa vielä työuran alussa, ensimmäisen neljän kuukauden aikana.

Edunvalvontaa työuran lopussa

Opettaja lähtee eläkkeelle kesken lukuvuotta, esim. lukukauden päättyessä. Palkanmaksuperusteet muuttuvat viimeisenä lukuvuonna ja hänelle ei makseta samoilla perusteilla kuin koko lukuvuoden olevilla opettajilla. Virkanimike palkkakuitissa pysyy entisenlaisena mutta palkkaukseen sovelletaan eri perusteita. Palkka maksetaan ns. pidettyjen tuntien mukaan soveltaen OVTESn (osio B §24 4. ja 5. mom.) pykälää.

Suuret ja ns. ylisuuret ryhmät lukiossa

Tunnettu tosiasia on, että lukion opetusryhmät ovat suuria. Perinteinen jako kahteen lähtee ns. 36:sta opiskelijasta. Tänä syksynä on eri yhteyksissä korviini saatettu tietoa, että joillakin opettajilla, vastoin näiden omaa tahtoa, on toistuvasti huomattavasti suurempia ryhmiä. Lähetin kyselyn yhteysopettajan välityksellä niihin lukioihin, joissa väitettiin tällaista esiintyvän. Yhtään vastausta ei tullut.

Ne rehtorit, joihin olin yhteydessä asiasta, väittivät, että opettajan kanssa keskustellaan/neuvotellaan, mitä tehdään tilanteissa, joissa on muutama opiskelija yli tuon yllämainitun jakorajan. En väitä, etteikö tiloista, opettajatilanteesta, opettajan omasta toivomuksesta voisi olla poikkeavia ryhmäkokoja mutta

nöyrästi pyydän, että asiasta kerrotaan suoraan koulun luottamusmiehelle, vaikka anonymisti. Muussa tapauksessa luottamusmiehen on lievästi sanottuna vaikea toimia opettajan etujen puolustajana.

Kiitän kirjoitukseni saamasta palautteesta edellisessä lehdykäisessä.

Syrjinnästä ja suosimisesta vapaan edunvalvonnan ja avoimen tiedottamisen puolesta

Kari Kastu, luottamusmies

kari.kastu@vantaa.fi

(839) 35647 tai 0400 703204

Tvt, av ja tabletit

Toimin koulussani tvt- ja av- laitevastaavana sekä tablet-yhdyshenkilönä. Ensimmäisen kahden osalta sekä työ että sen määrä alkavat olla tuttuja. Laitteistosta huolehtimisesta ja verkkopedagogiikan eteenpäinviemisestä kiinnostuneena en ole kovin tarkkaan työhön käytettyjä tunteja laskenut, mutta ehkäpä se alkaisi hiljalleen olla tarpeen. Ihan yhtälailla opettajien täytyy huolehtia lisääntyneen työmäärän ja haastavien oppilaiden keskellä työtuntien riittäväydestä suhteessa palkkaan ja tietysti omaan jaksamiseen. Mukavakin työ alkaa kuormittaa, kun lepoajat jäävät liian lyhyiksi aivojen prosessoidessa työasioita vapaa-ajallakin. Palkka ei tietysti muuta sitä tosiasiaa, että liiallisesta työstä voi väsyä, mutta kyllä työhenkilö on palkkansa ansainnut. Kissa kiitoksella elää.

Opettajien virkaehtosopimus määrittelee tietokonelaitteista huolehtimisen ja valvonnan yhden (1) vuosiviikkotunnin arvoiseksi ja av-laitteista huolehtimisen 0,5-1,5 vuosiviikkotunnin arvoiseksi palkkaperusteryhmien määrästä riippuen. Lisäksi vaikuttaa siltä, että eri koulujen välillä on eroja siinä, miten mikin työ, vastuu ja korvauksen määrä kohtaavat toisensa. Itse olen aika hyvässä asemassa, mutta aikalailla selvää kuitenkin on, että todellisuudessa työn määrä ja rahallinen korvaus eivät useinkaan vastaa toisiaan.

Osassa kouluista näitä työtehtäviä on jaettu usean eri henkilön kesken, toisissa työt hoitaa keskitetymin yhdestä kahteen henkilöä. Molemmista on puolensa. Mikäli koulussa on useita asiasta kiinnostuneita opettajia, toimivien tiimien luominen on varmasti järkevää ja antaa monia etuja. Toisaalta keskittämisessä on se etu, että kaikki tietävät mistä apua saadaan ja avun tarjoajalla on varmasti oikeudet ja kyky auttaa avun tarpeessa olevaa, eikä häntä tarvitse pom-

potella "luukulta" toiselle. Samalla myös työmäärän kontrollointi ja käytettyjen tuntien laskeminen sujuu helpommin. Toki koulun ollessa todella suuri, on työn jakaminen lähestulkoon välttämätöntä.

Tablet-laitteiden hankkiminen, koulutuksen järjestäminen opettajille ja samalla pedagogisen tuen lisääminen "palkkaamalla" lisää verkkopedagogeja eli verkkopetoja, ovat Vantaalta rohkea ja tulevaisuuteen vahvasti suuntaava veto. Jokaiselta opettajalta odotetaan pientä askelta eteenpäin; kohti sähköisiä oppimateriaaleja ja ennen kaikkea opetuksen muuttamista mahdollisimman paljon työskentelyn ohjaajan ja oppimismahdollisuuksien luojan suuntaan, perinteisemmän tiedon kaatamisen ja pänttäämisen johtamisen sijaan. Jokaiselle lie nee jo selvää, että kaikkia yhteiskunnassa tarvittavia tietoja ja taitoja ei voi kukaan hallita, vaan avainasemassa on kyky hankkia tietoa, kun sitä tarvitaan. Uusi Opetussuunnitelman näyttäisi ohjaavan koulun tulevaisuutta vahvasti tähän suuntaan. Tähän on tietysti lisättävä, että tietyt perustaidot, kuten lukua ja kirjoitustaito, on jokaisen opittava ja osattava, niitä ei voi – ainakaan toistaiseksi – kysäistä Googlelta tarpeen tullen.

Yhtä kaikki, perusopetuksen johtaja Ilkka Kalolta kysyttäessä tablet-yhdyshenkilön saamasta korvauksesta, heitti hän pallon kouluille. Olisi varmaankin syytä miettiä tehdäänkö Vantaalla yhteisiä päätöksiä tablet-hankinnan myötä siitä, millaista korvausta yhdyshenkilön työstä maksetaan, vai neuvotteleeko jokainen itselleen korvauksen rehtorin kanssa. Koulujen pelivara asiassa tietenkin riippuu paljolti siitä, millaisia ratkaisuja ne tekevät oppimateriaalien hankinnoissa ja sitä kautta saatavista säästöistä. Peruseriaatteena olisi kuitenkin hyvä olla se, että lisääntyneistä tehtävistä maksetaan jonkinlaista korvausta, varsinkin kun kyseessä ei ole hetkellisestä työmäärän lisääntymisestä, vaan pysyvästä muutoksessa koulujen arjessa. Ehkäpä olisi myös aika avata virkaehtosopimuksesta erikseen korvattavien työtehtävien palkkauskohta ja korjata ne vastaamaan todellisia työmääriä. OAJ lienee tässä kuviossa vahvasti henkilöstönsä takana ja paikallisella tasolla ammattiyhdistys varmasti seuraa työmäärän lisääntymistä. Itse pääsen tulevana verkkopetona kiinni eri koulujen arkeen ja osaltani vaikuttamaan tulevana Vantaan opettajien ammattiyhdistyksen hallituksen jäsenenä asioiden vastuulliseen hoitoon.

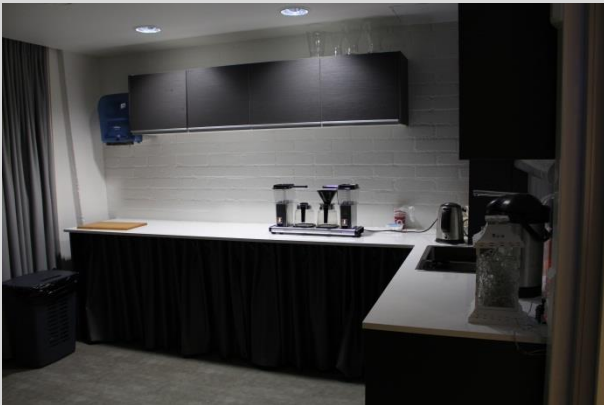
Hiihtokelejä odotellessa,
Antti Karetie

Virtuaalikierrros remontoitussa toimistossa

Kuluneen kesän aikana VOAYn toimitilaa Talkootiellä on remontoitu ahkerasti. Remontin suunnittelusta ja toteutuksen valvonnasta erityisvastuuta kantivat VOAYn puolelta Tiina Pesonen ja Annika Arstila-Aaltonen. Suurkiitokset tehdystä työstä ja voimia loppuponnistuksiin heille.

VOAYn toimitila on jo pitkään ollut kunnostuksen tarpeessa ja myös kalusto on kaivannut päivitystä. Toimiston uusi ilme on moderni ja viileän viihtyisä. Yläkerrasta löytyy toimistojen lisäksi hyvin varusteltu kokoustila teknisine vempaimineen sekä keittiönurkkauksineen ja alakerrasta viihtyisä pienemmän seurueen kokoustila, jonka yhteydessä on pienehkö keittiötila.

VOAYn jäsenillä oli mahdollisuus tutustua uudistettuun kokoustilaan syyskokouksen aikana. Seuraavia mahdollisuuksia ovat mm. tuleva eläkeilta ja lakkojen jatkomuistelut. Kummankin tilaisuuden päivämäärä ilmoitetaan myöhemmin.

Tulossa!

2.3.-8.3.2015 Kuusijärvellä

VOAY:n jäsenille ilmainen avantouintiviikko,
käytössä sekä sähkö- että savusauna.

Kuvan lähde: www.jaakarhut.fi

Kiitos avusta Sierra Leoneen

VOAY:n lakkomuisteluisteilyllä pyydettiin apua rahtikontin lähettämiseksi Sierra Leoneen ebolan uhreille. Kontti lähti 21.11.2014 määränpäähensä Freetowniin, täynnä vaatteita ja sairaalatarvikkeita.

Sydämellinen kiitos kaikille lahjoittajille - avustanne oli suurta hyötyä !

(Kuvia kontista löytyy osoitteesta <http://www.slof.fi/uutiset>)

Susanna Bairoh, projektinvetäjä, ja Marjatta Vasara (avustaja)

Suurten kaupunkien opetus/sivistystoimien tapaaminen Vaasassa 13.-14.11.2014

Tapaamisen keskeisimpänä sisältönä voitaneen pitää puheenvuoroja, joissa OAJ:n puheenjohtaja Olli Luukkainen ja KT:n neuvottelupäällikkö Hannu Freund esittelivät sidosryhmiensä näkemyksiä tämänhetkiseen tilanteeseen ja millaista toimintaa tilanne edellyttää.

Olli Luukkainen toi aloituksessaan esille talouden erittäin vaikean tilanteen ja totesi leikkauspaineen julkisen sektorin saralla olevan merkittävän, jo tapahtuneista toimenpiteistä huolimatta merkittävän, sillä BKT:n kasvun tulisi olla lähivuosina 4%, jotta julkinen sektori ja erityisesti kuntatalous selviäisivät asetetuista tehtävistä. Olli Luukkainen ennakoi koulutuksen talouden huomattavasti kiristyvän ja nyt tehdyn SOTE-ratkaisun ei voida katsoa vapauttavan resursseja koulutuksen ja sivistyksen nykyisen rahoitustilanteen turvaamiseksi mm. väestön ikääntymisen vuoksi. Eräissä opettajaryhmissä työttömyys on jo tällä hetkellä kivunnut yli 20%.

Tulevaan OAJ:n valtuustoon Olli Luukkainen kertoi tuotavan koonnin tutkimuksista, joilla voidaan osoittaa opetuksen ja koulutuksen resurssileikkausten kielteinen vaikutus toiminnan tuloksiin. Tästä huolimatta toiminnan rahoitukseen liittyvät ongelmat ovat vain kasvamassa näköpiirissä olevan ajanjakson kuluessa.

Olli Luukkainen vetosi työnantajan edustajia ryhtymään yhteistyössä ammattiyhdistysliikkeen kanssa puolustamaan sivistystoimen asemaa eri sektoreiden välisessä resurssoinnin priorisointikeskustelussa. Luukkainen toivoi, että koulutuksen tulevaisuutta vahingoittavasta tarpeettomasta riitelystä siirrytään yhä enemmän yhdessä tekemiseen.

KT:n neuvottelupäällikkö Hannu Freund korosti vastauspuheenvuorossansa julkisen talouden tilan heijastumista yleiseen rahoitustilanteeseen ja siten myös opetuksen ja koulutuksen resurssointiin. Viitaten syksyllä OAJ:n ja KT:n välejä hiertäneisiin ongelmiin, Freund totesi, ettei KT yllytä leikkaamaan tai lomauttamaan. Freund toi esille KT:n toiminnan juridisen luonteen, eikä peitelty, että KT:n virkavelvollisuuksien mukaiseen toimintaan kuuluu ohjeistaa kuntia toimimaan lomautustilanteissakin lainsäädännön vaatimalla tavalla. Hannu Freund kuuluttikin yhteistyötä kestävien ratkaisuiden löytämiseksi.

(Hannu Freund on todennut julkisesti talvella 2014, etteivät lomautukset tuo pysyvää ratkaisua kuntien rahoitusongelmiin ja etteivät lomautuksilla saatavat säästöt useimmiten toteudu)

Freund pahoitteli, että OAJ:n ja KT:n väliset sopimuksessakin mainitut tunnus-
telut työaikakokeiluiden suhteen ovat syksyllä 2014 katkenneet. Tähän Olli
Luukkainen vastasi, että syksyn kuluessa osapuolet ovat tavanneet ongelmien
ratkomisen merkeissä. Luukkainen kertoi, että OAJ:n hallitus tulee tapaamaan
seuraavalla viikolla (18.11.2014) ja eräänä päätettävänä asiana on OAJ:n pa-
laaminen työaikakokeiluista keskustelemaan. Näissä keskusteluissa keskusjärjes-
töjen rooli tulisi olemaan aikaisempaa merkittävämpi.

OAJ:n hallituksen jäsen Timo Kettunen (Oulu), kritisoi toiminnan siirtämistä
pois toimialalta tehokkuuden ja säästöjen saavuttamisen kannalta. Hän kehotti
vakavasti pohtimaan konsernirakenteen järkevyyttä tilanteissa, jolloin tähän
siirtyminen tosiasiallisesti kasvattaa kustannuksia ja paisuttaa konsernirakenteen
byrokratiaa.

Annika Arstila-Aaltonen

Sami Markkanen

VOAY tarjoaa jäsenilleen matkoja

Vaellusmatka Samokselle

Hinta: jäsen 908 euroa, muut 1108 euroa

Menomatka Helsinki 02.06.2015 klo 08:00

Saapumisaika: Samos 02.06.2015 12:00

Paluumatka Samos 09.06.2015 klo13:10

Saapumisaika: Helsinki 09.06.2015 17:10

Tähän matkaan on mahdollista yhdistää viikon rantaloma Samoksella.

Lisätietoja saat seuraavasta linkistä:

<http://www.temamatkat.fi/Matkavalikoima/Eurooppa/Kreikka/Vaellus-Samoksella/>